

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про
адміністративні правопорушення щодо вдосконалення відповідальності
за правопорушення у сфері управління відходами»

1. Мета

Проєкт Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо вдосконалення відповідальності за правопорушення у сфері управління відходами» (далі – проєкт акта) розроблено з метою виконання положень Закону України «Про управління відходами» та вдосконалення адміністративної відповідальності за порушення вимог, встановлених законодавством у сфері управління відходами.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

20 червня 2022 року Верховною Радою України прийнято Закон України «Про управління відходами» (далі – Закон), який набрав чинності 09 липня 2023 року. Цей Закон визначає правові, організаційні, економічні засади діяльності щодо запобігання утворенню, зменшення обсягів утворення відходів, зниження негативних наслідків від діяльності з управління відходами, сприяння підготовці відходів до повторного використання, рециклінгу і відновленню з метою запобігання їх негативному впливу на здоров'я людей та навколишнє природне середовище, а також статтею 57 Закону передбачено відповідальність (дисциплінарну, адміністративну, адміністративно-господарську, цивільну, кримінальну) за порушення законодавства у сфері управління відходами.

В Кодексі України про адміністративні правопорушення (далі – КУАП) містяться застарілі положення щодо відповідальності громадян або суб'єктів господарювання у сфері управління відходами, які потребують приведення у відповідність до Закону.

Адміністративна відповідальність у сфері управління відходами має на меті не тільки притягнення винних осіб до відповідальності, а й попередження порушень законодавства у цій сфері.

Проєкт акта розроблено відповідно до Плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2024 рік, затвердженого Постановою Верховної Ради України від 6 лютого 2024 року № 3561-ІХ, Плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2025 рік, затвердженого Постановою Верховної Ради України від 11 лютого 2025 року № 4228-ІХ, Плану пріоритетних дій Уряду на 2025 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 лютого 2025 року № 131-р, для запобігання адміністративним правопорушенням у сфері управління відходами та створення правового механізму притягнення до адміністративної відповідальності відповідно до європейських стандартів екологічної безпеки,

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Підписувач **Соболев Олексій Дмитрович**
Сертифікат **6FA97849F1B2570D0400000C79A0000A45F0700**
Дійсний з **06.06.2025 12:32:00** по **06.06.2027 12:32:00**

Мінекономіки

6301-02/53324-01 від 08.06.2026

зокрема передбачених:

Директивою Європейського Парламенту та Ради 2008/98/ЄС від 19 листопада 2008 року про відходи та скасування деяких директив;

Директивою Європейського Парламенту та Ради 1999/31/ЄС від 26 квітня 1999 року про захоронення відходів;

Директивою Європейського Парламенту та Ради 2010/75/ЄС від 24 листопада 2010 року про промислові викиди (інтегрований підхід до запобігання забрудненню та його контролю).

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом акта пропонується внести зміни до Кодексу України про адміністративні правопорушення, а саме:

внести зміни до статей 52, 72, 73, 82, 82¹, 82³, 82⁴, 82⁵, 82⁶, 152, 219, 242¹, 255,

виключити статті 82⁸ та 91³,

доповнити новими статтями:

Статтею 82⁹ «Порушення встановленого порядку подання декларації про відходи або неподання такої декларації»;

Статтею 82¹⁰ «Невжиття заходів з ліквідації несанкціонованих сміттєзвалищ, нездійснення обліку несанкціонованих сміттєзвалищ та відходів, власник яких не встановлений»;

Статтею 82¹¹ «Відсутність плану управління відходами»;

Статтею 82¹² «Здійснення операцій з оброблення відходів без відповідного дозволу або недотримання показників і умов дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів».

Проєкт акта також передбачає запровадити посилену відповідальність за дії (проступки), вчинені повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення за порушення, передбачені у запропонованих статтях або якщо такі дії (проступки), завдали довіллю великої шкоди.

Примітка, що додається до статті 52 КУАП, передбачає, що у статтях 52, 72, 73, 82, 82⁶, 82¹² та 152 цього Кодексу великою шкодою, завданою довіллю, вважається така шкода, яка становить від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Проєктом акта передбачено надання повноважень органам державного екологічного контролю складати протоколи за вчинення правопорушень, які визначені статтями 82-82⁷ та 82⁹-82¹².

Також проєктом акта передбачено внесення змін до Лісового кодексу, Земельного кодексу, Законів України «Про охорону земель», «Про управління відходами», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про місцеві державні адміністрації» з метою приведення їх у відповідність із запропонованими змінами.

4. Правові аспекти

У цій сфері правового регулювання діють:

Конституція України;

Кодекс України про адміністративні правопорушення;

Земельний кодекс України;

Лісовий кодекс України;

Водний кодекс України;

Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища»;

Закон України «Про управління відходами»;

Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»;

Закон України «Про місцеві державні адміністрації»;

Закон України «Про охорону атмосферного повітря»;

Закон України «Про охорону земель»;

Закон України «Про державний кордон України».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація акта не потребує додаткових видатків з державного чи місцевих бюджетів.

Передбачається, що здійснення заходів державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, у сфері охорони навколишнього природного середовища або заходів з дотримання норм і правил у сфері благоустрою населених пунктів не вимагатиме залучення додаткових фахівців чи збільшення фонду заробітної плати. Таким чином виконання вищевказаних функцій не призведе до необхідності залучення додаткового фінансування з державного та/або місцевих бюджетів, а буде здійснюватися в межах коштів бюджету відповідних розпорядників коштів на відповідний рік, зокрема передбачених за бюджетними програмою КПКВК 1204010 «Керівництво та управління у сфері екологічного контролю».

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект акта було розміщено для обговорення на вебсайті міністерства.

Публічні консультації проводились відповідно до Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 листопада 2010 року № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики», шляхом отримання та аналізу пропозицій та зауважень, що надходили під час публічного громадського обговорення, електронних консультацій з громадськістю. За результатами таких консультацій було отримано і опрацьовано пропозиції та зауваження від фізичних і юридичних осіб та їх об'єднань. За результатами опрацювання

пропозицій та зауважень, які були частково враховані, Мінекономіки опублікувало на своєму офіційному сайті Звіт про результати публічного громадського обговорення та електронних консультацій проекту акта від фізичних і юридичних осіб та їх об'єднань.

Проект акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності та не потребує розгляду Науковим комітетом Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

7. Оцінка відповідності

Проект акта містить положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції, зокрема:

Директиви Європейського Парламенту та Ради 2008/98/ЄС від 19 листопада 2008 року про відходи та скасування деяких директив;

Директиви Європейського Парламенту та Ради 1999/31/ЄС від 26 квітня 1999 року про захоронення відходів;

Директиви Європейського Парламенту та Ради 2010/75/ЄС від 24 листопада 2010 року про промислові викиди (інтегрований підхід до запобігання забрудненню та його контролю).

Проект акта відповідає Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практиці Європейського суду з прав людини.

У проекті акта відсутні положення, які:

впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією;

створюють підстави для дискримінації.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводились.

8. Прогноз результатів

Прийняття акта забезпечить виконання положень Закону, що сприятиме вдосконаленню адміністративної відповідальності за вчинення правопорушень у сфері управління відходами.

Реалізація акта сприятиме ефективному управлінню відходами, зменшенню негативного впливу відходів на навколишнє середовище та здоров'я людей, запобігання вчиненню адміністративних правопорушень у сфері управління відходами.

Реалізація акта матиме вплив на інтереси заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Держава	Позитивний	Отримання додаткових

		інструментів для захисту та зменшення впливу відходів на навколишнє середовище та здоров'я людей
Представники громадянського суспільства	Позитивний	Забезпечення права громадян на безпечне довкілля, зменшення шкоди від неналежного управління відходами
Представники бізнесу	Позитивний	Захист прав та інтересів суб'єктів господарювання щодо дотримання вимог екологічної безпеки під час здійснення управління відходами

Міністр економіки, довкілля
та сільського господарства України

Олексій СОБОЛЕВ

« _____ » _____ 2026 р.